

Bakalářský proseminář I (podzim 2008)

úvod

- servisní kurs: příprava k samostatné odborné činnosti studentů
- systematický přístup
- úvod do metodologie historiografického výzkumu
- **základy práce s prameny a odbornou literaturou**
- **archivní výzkum**
- **zásady tvorby odborného textu**

heuristika (hist.)

- metoda vyhledávání, shromažďování a třídění a hodnocení pramenů a pramenných informací

rešerše (search)

- 1. proces vyhledávání údajů/informací k zadanému **předmětu**
- 2. soupis vyhledaných údajů/informací k zadanému předmětu
- **bibliografický soupis zdrojů** (dokumentů, textů) = **rešerše dokumentografická** (bibliografická) – databáze – bibliografický záznam
- **souhrn faktografických údajů/informací** = **rešerše faktografická** – dokumenty – texty
- úplná, výběrová, orientační
- **cílem je zjistit stav poznání o určitém předmětu (problému)**

druhy rešerší

- retrospektivní (jednorázové vyhledávání údajů k danému předmětu za dané časové období v minulosti)
- průběžná (opakované použití stejně formulovaného dotazu – rešeršní strategie; používá se pro pravidelné sledování novinek určitého oboru nebo tématu)

základní otázky

- **definice předmětu** (jak správně definovat předmět výzkumu)
- **vyhledání zdrojů** (co, kde a jak hledat)
- **zpracování zdrojů** (jak zpracovat vyhledané údaje/informace)

předmět = objekt výzkumu

- konkrétní vymezení předmětu včetně časového a geografického určení
- formát (rozsah, forma, druh, účel) práce
- zdroje – jejich rozsah a obsah

1. krok – rešerše

- zjistit stav poznání o určitém předmětu (problému)
- bibliografie k předmětu
- texty / dokumenty / prameny k předmětu

modelový příklad

- filmové dílo (produkční historie) – **Všichni dobří rodáci**
- dějiny místního kina

Zdroje

- **1. literatura**
 - Literaturou se míní **zejména sekundární zdroje**, tj. především odborné knihy a články, které nevznikaly v přímém spojení se zkoumaným problémem a ve stejném kontextu (tím se liší od publikovaných pramenů).
- **2. prameny**
 - Prameny se míní zejména **primární zdroje**, tj. především archivní dokumenty přímo spjaté s předmětem, dobou a kontextem zkoumaného problému. Prameny se dále člení do dvou základních kategorií:
 - **Archivní prameny:** dokumenty z veřejných archivů, dále nepublikované či veřejně nepřístupné zdroje (osobní rozhovor, korespondence, materiály ze soukromé sbírky, apod.). Podle potřeby se člení do dílčích kategorií:
 - **archivy a archivní fondy** (míněny veřejné oficiální archivy) - NFA
 - **soukromé sbírky**
 - **orální prameny**, ad.
 - **3. publikované prameny:** prameny zveřejněné v kritických edicích v odborných časopisech či knihách, umělecké texty, zákony, statistiky, technické příručky, dobový periodický tisk a za určitých okolností i jednotlivé články v novinách a odborných časopisech (používáme-li je jako součást zkoumaného vzorku, a nikoli jako sekundární literaturu), a dále zdroje obecně informativní - bibliografické či filmografické databáze. Podle potřeby se člení do dílčích kategorií:
 - **edice**
 - **periodika**
 - **databáze**, ad.
- **4. analyzované a citované filmy a další audiovizuální díla**
 - filmy (archivní, distribuční)
- **zdroje primární x sekundární**
 - záleží na výzkumném předmětu

- **typy a druhy zdrojů (podle materiální povahy):**
 - **písemné:** literatura (knižní, časopisecká), scénáře, reklamní materiály, osobní prameny – deníky, pracovní zápisníky ap.
 - **obrazové:** fotografie
 - **zvukové:** hudební (zvukové) nahrávky
 - **audiovizuální:** film o filmu, dokument o režisérovi, tematický stříhový dokument
 - **elektronické:** el. databáze, DVD verze díla
 - **internetové**
 - **orální:** rozhovory

Kde se zdroje nacházejí:

- **archivní instituce**
 - NFA = Národní filmový archiv
 - NA = Národní archiv (dříve SÚA = Státní ústřední archiv)
 - SOA = Státní oblastní archiv
 - SOkA = Státní okresní archiv
 - MZA = Moravský zemský archiv (Brno)
 - AMB = Archiv města Brna
 - AMV = Archiv ministerstva vnitra, AMZV = Archiv ministerstva zahraničních věcí
 - APF ČT = Archiv programových fondů České televize
 - podnikové archivy
 - soukromé sbírky
- **knihovny**
 - knihovna NFA
 - MZK
 - FF MU
 - NK

výchozí zdroje – databáze, katalogy, slovníky

- **filmografické údaje**
 - *Český hraný film* (I-V, 1898-1980) + bibliografie
 - www.imdb.com
 - www.allmovie.com
 - *Filmový přehled* (měsíčník)
- **bibliografické údaje**
 - *Český hraný film* (I-V, 1898-1980) + filmografie
 - www.nfa.cz (on-line katalog)
- **klíčové databáze (filmografie/bibliografie, texty)**
 - <http://library.muni.cz/ezdroje/> (v rámci sítě MU)
 - [Film Index International](#) (pouze z počítačů FF MU)
 - [Film & Television Literature Index with Full Text](#)
 - [FIAF Film Archive Database](#)
 - [American Film Institute Catalog](#)
 - <http://kramerius.nfa.cz:8081/kramerius/Welcome.do>
(Kramerius - Digitální filmová knihovna NFA, lokální přístup)

<http://www.phil.muni.cz:8088/wufv/w-Links/databaze-a-casopisy-na-webu/>

úkoly

- prostudovat zdroje – databáze
- Skopal, Pavel (ed.): Kinematografie a město. Studie z dějin lokální filmové kultury. *Cinematographica*, II, O 2. Brno: MU 2005; zvl. Úvod (s. 5-10) a Dějiny brněnských kin amatérského historika Václava Nováka (s. 191-227).
- Hilmera, Jiří: Stavební historie pražských kinosálů I-IV. *Iluminace*, 10, 1998, č. 1-4.